

ЕКО-БРЕНД

Французького бізнесмена Жана Роша з дитинства виховували в дусі поваги до природи та екології. Тож закономірно, що згодом його компанія BETEN International почала освоювати екологічно чисті види бізнесу. І навіть працюючи в сфері ядерної енергетики, це підприємство займалося не реакторами, а питаннями захисту довкілля навколо атомних електростанцій. Тож і сьогодні бізнесмен усіляко пропагує бізнес-модель, коли комерційна діяльність сполучається з екологічною користю.

В епоху СРСР Жан Рош, який на той час понад п'ятнадцять років пропрацював у сфері ядерної енергетики, підписав контракт на будівництво на території всіх республік колишнього Радянського Союзу 20 модульних заводів на основі новаторського підходу, розробленого в Державному інституті захисту промислової власності (INPI) у Франції. Перший завод був побудований у Азербайджані. Другий почали реалізовувати в Україні. Але саме тоді Радянський Союз розпався, і французький бізнесмен прийняв рішення перебазувати свій бізнес з Москви, що свого часу для іноземця була єдиними вхідними дверима в

постачав сільгоспвиробникам техніку — трактори, зернові комбайни, зрошувальні системи, а згодом і сам став виробником сільгоспкультур, серед яких особливе місце посідали ароматичні рослини. Ця діяльність дозволила пану Жанові інвестувати також у первинну переробку, а саме в переробку рослин на ефірні олії дистиляційним способом, відомим зараз у всьому світі.

Великий бізнес

У 1996 р. Жан Рош ще більше розширив сферу своєї діяльності. На базі французького інжинірингового підприємства він створив компанію

— Спочатку ми почали цікавитися питаннями біомаси, а також іншими видами поновлюваних джерел енергії з метою одержання більшої енергетичної незалежності для своїх власних заводів, але прийнятий у квітні 2009 р. новий закон про зелений тариф дозволив виокремити цей напрямок і посприяв його подальшому розвитку, — розповідає пан Рош.

За його словами, компанія BETEN зараз бере активну участь у вивченні можливостей будівництва в Україні вітропарків, сонячних електростанцій, модернізації міні-ГЕС, а також у встановленні обладнання для біомаси та біогазу. Щоправда, на думку Жана Роша, з біопаливом в Україні варто бути обережним. Адже багато хто ще не забув недавній бум вирощування енергетичних сільгоспкультур, зокрема сої й рапсу, які ледь не призвели до виснаження родючих українських чорноземів.

— Правильним наразі вважають використання тієї біомаси, яка викидається або гниє, як, наприклад, солома, яку в Україні залишають на полях або спалюють, але її можна було б використовувати для виробництва біопалива, — пояснює він. — Неправильне ж використання біомаси — це висадка рослин на тих полях,

Вирощування сої і рапсу ледь не призвели до виснаження земель

СРСР, до молоді демократичної України. Він закінчив будівництво заводу друкованих плат (завод діє і сьогодні. — ред.), і замість оплати за свою роботу отримав сільськогосподарську продукцію. Це, очевидно, і посприяло тому, що Жан Рош переключив свою увагу на сільське господарство України. Спочатку він

BETEN International. На сьогодні підприємство реалізує проекти в сфері альтернативної енергетики, нерухомості, промисловості, а також сільського господарства. Компанія також допомагає іншим упроваджувати свої проекти. При цьому особливу увагу BETEN приділяє так званому зеленому бізнесу.

Жан Рош

президент BETEN International

Народився: 03.06.1944 у м. Бейруті, Ливан

Освіта: ENSAIS — Національна вища школа мистецтв і промисловості — у м. Страсбурзі, Франція, спеціалізація HVAC-системи та енергетична

інженерія; має ступінь дослідницького центру COSTIC (Науковий й технічний комітет по тепловій промисловості) за роботу про HVAC-системи та енергетичну інженерію; ESSEC — Вища школа економіки та ділових наук.

Сімейний стан: одружений

які могли б використовуватися для вирощування сільгоспкультур, які призначені для виготовлення продуктів харчування. Адаже в той час, коли збільшується продовольчий дефіцит, придатні для сільгоспвиробництва землі просто виснажуються. Відповідно до екологічності це не має жодного стосунку. Також у ході численних досліджень було встановлено, що вуглецевий залишок при використанні біопалива не такий уже й позитивний. Адаже для того, щоб виростити рослину, необхідно застосувати сільгосптех-

господарств, адже чиста органіка – річ недешева.

– Перехід на органіку тягне за собою певне зниження продуктивності сільгоспвиробництва, що, відповідно, змінює всю економічну модель. Окрім того, щоб вийти на повноцінне органічне сільгоспвиробництво, бізнесменам необхідно об'єднувати тваринництво й рослинництво. Це той спосіб ведення сільського господарства, який існував ще тисячі років тому, коли гній тварин використовувався для добрива тих полів, на яких вирощувалися

деструктивних елементів у доквілля у вигляді викидів, забруднення ґрунту, води і навіть пейзажу. При цьому дуже важливо, щоб забудовники подавали заявку на сертифікацію ще до початку будівництва, оскільки внести будь-які зміни у вже готові будівлі, щоби підвищити їх рівень екологічності, дуже важко, – пояснює специфіку зеленого будівництва бізнесмен.

Як і у випадку з органічним виробництвом, відсутність в українських компаній прагнення проходити сертифікацію пан Жан пояснює її дорожнечою:

– Вартість проведення, наприклад, сертифікації LEED варіюють від \$30 до \$60 тис. Близько 1,5 тис. і більше фунтів стерлінгів коштує подача на сертифікацію BREEAM, плюс гонорар оцінювача – залежно від складності об'єкта, його площі, цільового призначення, місця розташування тощо. Увесь процес оцінки обходиться замовникові від 20 тис. до 50 тис. Фунтів. Необхідно також зазначити, що вартість тих заходів, які можуть бути рекомендовані для досягнення певного рівня сертифікації, не входять у вищевказані витрати.

У той же час Жан Рош не втрачає оптимізму. На його переконання, зелені будівлі в Україні скоро з'являться.

Важливим чинником стимулювання сертифікації в Україні, за його словами, може стати діяльність Української ради із зеленого будівництва (UaGBC), одним із членів-засновників якого є компанія BETEN.

– Для здійснення сертифікації об'єктів зеленого будівництва в багатьох розвинених країнах світу створені Зелені ради (Green Building Council), які об'єднуються у Всесвітню зелену раду (WGBC).

Про екологічні проекти Жан Рош розповідає з невідомим ентузіазмом:

– По-перше, ця діяльність є суттєвим внеском у захист навколишнього середовища й боротьбу з глобальним потеплінням, головним чином завдяки використанню поновлюваних джерел енергії. По-друге, вона є стимулом для підвищення екологічної культури суспільства в цілому. Ну і по-третє, викликає зацікавлення щодо розвитку нових технологій та їх запровадження в Україні.

Відсутність закону – шлях до фальсифікацій у сфері ековиробництва

ніку, при виробництві якої, знову ж таки, забруднюється доквілля. Крім того, ця сільгосптехніка не завжди працює на біопаливі. Додатковий вуглецевий слід залишає також транспортування сировини, наприклад, з України в інші країни. От якби була можливість, щоб кожен окремих фермер на тому шматочку землі, що не придатний для сільгоспвиробництва, висаджував енергетичні рослини, потім їх локально переробляв на паливо й так само локально його споживав, – таке виробництво біопалива вважалося б екологічним.

Село і люди

Окрім питань сільського господарства, BETEN бере участь у сертифікації сільськогосподарських земель та органічного виробництва, залучивши до цього компанію Ecosert – один з найавторитетніших міжнародних сертифікаційних органів. Це стало можливим з введенням нового Земельного кодексу в Україні (2001 – 2003 рр.).

– Насправді, мені дуже шкода, що в Україні досі не прийнятий закон про сертифікацію сільськогосподарського органічного виробництва, хоча проект закону існує й неодноразово обговорювався у Верховній Раді, – нарікає Жан Рош.

За його словами, допоки держава не врегулює і не підтримає органічне виробництво, воно залишатиметься справою маленьких фермерських

рослини для споживання людьми й тими ж таки тваринами. Сьогодні ж у сільгоспвиробників тисячі гектарів землі й немає жодної корови, а удобрювати землю чимось треба, – розповідає Жан Рош.

За словами французького бізнесмена, зволікання з ухваленням в Україні закону про органічне виробництво призводить до того, що на сьогодні в нас відсутній захист марки органік як такої. Іншими словами, будь-який фермер може стверджувати, що його виробництво є екологічно чистим, але не завжди чітко дотримуватися всіх необхідних правил.

– Відсутність закону або хоча б належної сертифікації – це відкриті двері для всіляких фальсифікацій у сфері органічного виробництва, що, природно, не сприяє зацікавленості в подібних проектах з боку серйозних іноземних компаній, – зазначає Жан Рош.

Зелене будівництво

А ще компанія Жана долучилася до напрямку зеленого будівництва.

– Основна ідея зеленого будівництва полягає в тому, щоб так звані зелені будівлі були максимально екологічні. Це означає, що при їх будівництві повинно використовуватися якомога більше екологічно чистих матеріалів. Такі будівлі мають споживати менше енергії. Крім того, їх зведення не повинно привносити